

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 5C/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722202388
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5722202388.1

Uznesenie

Okresný súd Martin v spore navrhovateľa: H. S., K.. XX.XX.XXXX, bytom I. I. X/XX, Q., právne zastúpený: Weis & Partners s.r.o., IČO: 47 234 776, so sídlom v Bratislave, Ivánska cesta 30/B proti odporcovi: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, IČO: 30 845 572, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova 258/8, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa **z a m i e t a**.
- II. Odporcovi sa **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 21.01.2022 sa navrhovateľ domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by sa odporcovi malo po I. zakázať vyžadovať od navrhovateľa podrobenie sa očkovaniu proti ochoreniu COVID - 19, II. zakázať vydať akt prikazujúci navrhovateľovi podrobiť sa očkovaniu proti ochoreniu COVID - 19, III. zakázať vyžadovať od navrhovateľa preukázanie sa dokladom o podrobení sa očkovaniu proti ochoreniu COVID - 19, IV. zdržať sa uloženia sankcie voči navrhovateľovi z dôvodu nepodrobenia sa navrhovateľa očkovaniu proti ochoreniu COVID -19 a V. zakázať diskriminovať navrhovateľa z dôvodu nepodrobenia sa navrhovateľa očkovaniu proti ochoreniu COVID - 19. Zároveň sa domáhal aj náhrady trov konania. V odôvodnení návrhu uviedol, že je profesionálnym vojakom slúžiacim v Ozbrojených silách SR. Vedúci hygienik Ministerstva obrany SR a náčelník štábu vydali postupne od 17. septembra 2021 do 20. januára 2022 viacero služobných predpisov, ktorými nariadili, aby boli profesionálni vojaci plniaci si úlohy podľa § 106 ods. 1 písm. a), i) zák. č. 281/2015 Z. z. o štátne službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, alebo plniaci úlohy iných výcvikov, ako aj profesionálni vojaci vysielaní na určité úlohy mimo Slovenskej republiky, očkovaní proti ochoreniu COVID - 19. Ich kompletná vakcinácia sa mala ukončiť do 27.12.2021. Velitelia úradov a jednotiek, ktorým podlieha aj navrhovateľ, nariadili vykonanie týchto služobných predpisov svojim podriadeným, na základe čoho navrhovateľ k podaniu návrhu očakával, že mu bude daný rozkaz, aby sa podrobil očkovaniu. Navrhovateľ zanalyzoval právomoc vedúceho hygienika nariadiť očkovanie s ohľadom na zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášku Ministerstva zdravotníctva SR č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú povinnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení. Zdôraznil, že každé očkovanie môže byť nariadené len očkovacou látkou, ktorá musí byť riadne schválená na použitie. Takouto rozhodne nie sú látky, ktoré sú schválené len na núdzové použitie, teda neprešli testovacou fázou. Zároveň odkázal v tejto súvislosti na svoje ľudské práva podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 3, 6 a 7 Charty základných práv Európskej únie, ako aj ustanovenia § 26 ods. 3 a 9 zák. č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, ktoré upravujú spôsob biomedicínskeho výskumu. Ďalej uviedol, že spochybňuje, že orgány verejnej moci poznali skutočný stav ohľadom pandémie ochorenia COVID - 19, pričom zdôraznil nízku výpovednú hodnotu testovania antigénovými testami a testami RT-PCR, tieto tvrdenia doložil s odkazmi na rozsudky zahraničných súdov (rakúskeho a portugalského), ktoré podporujú názor, že reálnu prítomnosť

ochorenia môže diagnostikovať len lekár (zdravotnícky pracovník). Zároveň navrhovateľ podčiarkol neodňateľnosť, nezczudziteľnosť, nepremičateľnosť a nezrušiteľnosť základných ľudských práv a slobôd podľa ústavy, Listiny základných práv a slobôd, uvedenej ústavným zákonom č. 23/1991 Z. z., Všeobecnej deklarácie ľudských práv a dohôd o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí Českej a Slovenskej republiky č. 209/1992 Z. z. Podľa navrhovateľa nemožno trvať na prezumpcii legálnosti právneho aktu, ktorý zjavne zasahuje do základných ústavných princípov alebo je v rozpore s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky. Neodôvodnené rozlišovanie medzi očkovanými a neočkovanými považuje navrhovateľ za rozporné s nariadením Európskeho parlamentu a rady EÚ č. 2021/953 z 14.06.2021 o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID - 19, o vykonaní testu a o prekonaní tohto ochorenia (digitálny covid preukaz EÚ). Dostupné štúdie, ktorých zoznam navrhovateľ pripojil svedčia o tom, že aj očkovaní môžu šíriť ochorenia bez symptómov, no u neočkovaných je riziko takéhoto asymptomatického šírenia celkom minimálne.

2. Okresný súd Martin listom zo dňa 26.01.2022 (č.l. 116) postúpil vec v súlade s ustanovením § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) Krajskému súdu v Bratislave ako správne mu súdu majúť za to, že na konanie a rozhodnutie je vecne a miestne príslušný Krajský súd v Bratislave, nakoľko ide o správnu žalobu, na ktorej jej prejednanie nie je príslušný. Krajský súd v Bratislave s postúpením nesúhlasil, z tohto dôvodu podľa § 18 ods. 4 SSP vec predložil Kompetenčnému senátu Najvyššiemu súdu SR a Najvyššiemu správne mu súdu SR na rozhodnutie kompetenčného sporu.

3. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správne ho súdu SR uznesením zo dňa 21.04.2022, č. k. 1SKomp/7/2022, rozhodol, že na prejednanie veci nie je daná právomoc správne ho súdu. Z tohto dôvodu Krajský súd v Bratislave spis postúpil Okresnému súdu Martin ako súdu vecne a miestne príslušnému. V uznesení kompetenčný senát uviedol, že pre vymedzenie pojmu súkromno-právne ho sporu a súkromnej veci v zmysle § 3 CSP nie je rozhodujúci petit žaloby (návrhu), ale zásadne príslušná hmotno-právna úprava právne ho vzťahu, z ktorého vznikajú, či majú vznikáť práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom sporu v danej veci. Naposledy napríklad uznesenia sp. zn. 1SKomp/2/2021, ďalej 1SKomp/3/2021 a 1SKomp/6/2021. Zároveň však kompetenčný senát v týchto uzneseniach dospel k záveru, že ak je predmetom konania právo alebo povinnosť, ktoré majú svoj základ nie v hmotnom, ale výlučne v procesnom práve, potom nemožno hovoriť o súkromno-právne ho spore alebo súkromno-právne ho veci. Takýmto príkladom je aj neodkladné opatrenie, ktoré je procesným inštitútom upraveným v § 324 a nasl. CSP. Právo na nariadenie neodkladného opatrenia nemá svoj pôvod v hmotnom práve, ale len v ustanoveniach procesného práva, v ktorých sú upravené aj predpoklady jeho vydania (§ 325 ods. 1 CSP) a jeho obsah (§ 325 ods. 2 CSP). Predmetom konania o neodkladnom opatrení tak nie je súkromno-právne ho spor, ani iná súkromno-právne ho vec, ale procesný nárok navrhovateľa na to, aby súd nariadil neodkladné opatrenie ako osobitný procesný prostriedok neodkladnej ochrany práva. Neodkladné opatrenie je procesný inštitút upravený v CSP o ktorom rozhoduje vždy (v prvej inštancii) okresný súd (§ 324 ods. 2 CSP). Naopak SSP neupravuje nielen neodkladné opatrenie, ale ani žiaden iný podobne široký procesný prostriedok dočasnej ochrany účastníka. Inštitút odkladného účinku správne ho žaloby (§ 182 až § 189 SSP) nie je taký inštitútom; nejde totiž o samostatný procesný nárok, ale len o rozšírenie účinkov, ktoré sú inak s podaním právne ho žaloby spojené. Správne súdy tak nemajú právomoc konať o neodkladnom opatrení podľa § 324 a nasl. CSP. Kompetenčný senát ďalej konštatoval, že právomoc na konanie o neodkladných opatreniach, ako procesnom prostriedku má vo všeobecnosti súd podľa CSP. To však samo o sebe neznamená, že ak sú splnené podmienky § 324 a § 325 ods. 1 CSP súd môže vydať neodkladné opatrenie s akýmkoľvek obsahom, alebo na ochranu akéhokoľvek práva. Judikatúra súdov už dávnejšie vyslovila, že neodkladným opatrením nemožno brániť vo výkone právomoci inému orgánu verejnej moci (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/240/1998 a 7Cdo/59/2011, ako aj Judikát R 123/1999). Obdobne z ustanovenia § 336 a 337 CSP možno vyvodit' záver, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len vtedy, ak povinnosť ktorá sa s ním ukladá môže mať vecný súvis s následnou žalobou vo veci samej. To znamená, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len v súvislosti s takou vecou (samou), ktorej by bolo možné domáhať sa ochrany práva žalobou (§ 131 CSP) na súde, teda na ktorej prejednanie je daná jeho právomoc. Tieto okolnosti nie sú určujúce pri posudzovaní, či právny súd má právomoc na konanie o neodkladnom opatrení. Naopak sú rozhodné pri posudzovaní otázky, či v danej veci možno nariadiť neodkladné opatrenie práve s navrhovaným obsahom práve voči danému odporcovi a práve na ochranu toho práva, ktoré je označené v návrhu. Skúmanie týchto okolností je úlohou civilného súdu, ktorý o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodovať.

4. Podaním doručeným súdu dňa 27.01.2022 (č.l. 124) navrhovateľ doplnil svoj návrh o nariadenie neodkladného opatrenia s tým, že doložil do konania list veliteľa, ktorý preukazuje, že už dochádza k diskriminácii navrhovateľa a preto je nevyhnutné, aby súd vydal navrhované neodkladné opatrenie, čo najskôr. Priloženým Doplnkom č. 4 zo dňa 20.01.2022 prijatým náčelníkom Generálneho štábu OZ SR došlo k úprave nariadenia s tým, že novým znením, v zmysle ktorého bolo nariadené očkovanie proti ochoreniu Covid-19 v prípade nutnosti a epidemiologickej situácie v danom mieste, profesionálnym vojakom plniacim úlohy podľa ustanovení § 106 ods. 1 písm. a) až i) zák. č. 281/2015 Z. z.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 a 2 zák. č. 281/2015 Z. z. Štátna služba je činnosť, ktorou profesionálny vojak plní úlohy vyplývajúce z tohto zákona a z osobitných predpisov. Profesionálny vojak je fyzická osoba, ktorá vykonáva štátnu službu v služobnom pomere k Slovenskej republike. Ak sa v tomto zákone používa pojem profesionálny vojak, rozumie sa tým aj profesionálna vojačka.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 až 4 zák. č. 281/2015 Z. z. Služobný úrad je povinný zaobchádzať s občanom a profesionálnym vojakom v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou osobitným predpisom,4) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/281/20220601>> najmä ak ide o podmienky prijatia do štátnej služby, podmienky výkonu štátnej služby, odmeňovanie a iné plnenie peňažnej hodnoty a nepeňažnej hodnoty poskytované v súvislosti s výkonom štátnej služby, vzdelávanie a skončenie štátnej služby. V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia občana a profesionálneho vojaka z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasového pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, povinností k rodine, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. Výkon práv a povinností vyplývajúcich zo štátnej služby musí byť v súlade s dobrými mravmi. Nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na ujmu druhého. Občan pri prijímaní do štátnej služby alebo profesionálny vojak, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania, sa môže domáhať ochrany v služobnom úrade alebo na súde.4) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/281/20220601>> Služobný úrad je povinný na podnet občana a profesionálneho vojaka bez zbytočného odkladu odpovedať, vykonať nápravu a odstrániť následky nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania.

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z. veliteľ na účely tohto zákona je profesionálny vojak, ktorý je oprávnený vydávať podriadenému profesionálnemu vojakovi vojenské rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny na vykonávanie štátnej služby alebo v súvislosti s jej výkonom v určenom rozsahu.

Podľa § 9 zákona č. 281/2015 Z. z. veliteľ je povinný

a) riadiť, organizovať a kontrolovať výkon štátnej služby podriadených profesionálnych vojakov,

- b) zabezpečovať, aby podriadení profesionálni vojaci boli náležite vycvičení, vyškolení a riadne oboznámení so služobnými predpismi, vojenskými rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi, ako aj s informáciami potrebnými na riadny výkon štátnej služby,
- c) vytvárať podriadeným profesionálnym vojakom podmienky na riadny výkon štátnej služby, najmä zabezpečovať materiálne a technické podmienky pracoviska vrátane osobných ochranných pracovných prostriedkov nevyhnutných na riadny a bezpečný výkon štátnej služby,
- d) viesť podriadených profesionálnych vojakov k dodržiavaniu základných povinností a služobnej disciplíny, vyvodzovať dôsledky z neplnenia základných povinností a z porušovania služobnej disciplíny a vykonávať disciplinárnu právomoc podľa tohto zákona,
- e) zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia podriadených profesionálnych vojakov pri výkone štátnej služby a kontrolovať dodržiavanie predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone štátnej služby a v oblasti prevádzky technických zariadení; ak veliteľ zistí nedostatky, je povinný urobiť opatrenia na ich odstránenie,
- f) navrhovať opatrenia, ak zistil dôvod na zmenu v služobnom pomere alebo dôvod na skončenie služobného pomeru podriadeného profesionálneho vojaka,
- g) vytvárať podmienky na predchádzanie vzniku služobných úrazov a chorôb z povolania profesionálneho vojaka, viesť evidenciu služobných úrazov, zabezpečiť vyšetrenie služobného úrazu alebo choroby z povolania a viesť evidenciu dočasnej neschopnosti na výkon štátnej služby pre chorobu alebo úraz (ďalej len "dočasná neschopnosť pre chorobu alebo úraz"),
- h) zabezpečiť vedenie písomností týkajúcich sa služobného pomeru profesionálneho vojaka v osobnom spise profesionálneho vojaka.

Podľa § 132 ods. 1 až 5 zákona č. 281/2015 Z. z. Služobná disciplína je povinnosť dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, právne záväzné akty Európskej únie, zákony, ostatné všeobecne záväzné právne predpisy a vojenskú prísahu. Služobná disciplína je aj povinnosť dodržiavať vojenské rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny veliteľov, Etický kódex profesionálneho vojaka, vojenské predpisy, služobné predpisy a ostatné interné predpisy, s ktorými bol profesionálny vojak riadne oboznámený. (2) Vojenský rozkaz, nariadenie, príkaz a pokyn nesmú byť vydané v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, vojenskou prísahou, Etickým kódexom profesionálneho vojaka, vojenskými predpismi, služobnými predpismi a ostatnými internými predpismi. (3) Ak sa profesionálny vojak domnieva, že vojenský rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn veliteľa je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, vojenskou prísahou, Etickým kódexom profesionálneho vojaka, vojenskými predpismi, služobnými predpismi a ostatnými internými predpismi, je povinný na to veliteľa upozorniť. (4) Ak veliteľ trvá na splnení vojenského rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu, musí ho profesionálnemu vojakovi písomne potvrdiť a profesionálny vojak je povinný ho splniť. Písomné potvrdenie sa nevyžaduje, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania. (5) Profesionálny vojak je povinný odoprieť splnenie vojenského rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu veliteľa, ak by jeho splnením spáchal trestný čin alebo priestupok; túto skutočnosť oznámi bezodkladne najbližšiemu nadriadenému toho veliteľa, ktorý vojenský rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn vydal.

Podľa § 134 ods. 1 písm. a) a písm. p) zákona č. 281/2015 Z. z. Profesionálny vojak je povinný

a) dodržiavať služobnú disciplínu,

p) podrobiť sa očkovaniu a ďalším profylaktickým opatreniam, ktoré súvisia s výkonom štátnej služby.

Podľa § 137 ods. 1 a 2 zákona č. 281/2015 Z. z. (1) Profesionálny vojak počas výkonu štátnej služby podlieha disciplinárnej právomoci podľa tohto zákona. Disciplinárnu právomoc podľa tohto zákona voči profesionálnemu vojakovi má veliteľ. (2) O uložení disciplinárneho opatrenia alebo o udelení disciplinárnej odmeny v rozkaznom konaní rozhoduje veliteľ disciplinárnym rozkazom.

Podľa § 138 ods. 1 a 2 zákona č. 281/2015 Z. z. (1) Profesionálny vojak je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie. (2) Disciplinárnym previnením je zavinené porušenie alebo nesplnenie základných povinností veliteľa alebo profesionálneho vojaka alebo zavinené porušenie zákazov alebo obmedzení profesionálneho vojaka, ak nie je trestným činom alebo priestupkom; zavineným porušením alebo nesplnením základných povinností a zavineným porušením zákazov alebo obmedzení sa rozumie úmyselné konanie alebo nedbanlivostné konanie veliteľa alebo profesionálneho vojaka alebo opomenutie konania veliteľom alebo profesionálnym vojakom.

Podľa § 262 ods. 1 CSP O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

6. Civilnoprávne súdy môže poskytnúť v rámci civilného procesu ochranu ohrozeným alebo porušeným subjektívnym právam aj formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie je teda možné nariadiť z dvoch dôvodov a to z dôvodu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami, alebo z dôvodu, ak je obava z ohrozenia výkonu exekúcie. Navrhovateľ teda musí osvedčiť, že pomery medzi stranami si vyžadujú úpravu, a že táto úprava je bezodkladne potrebná, t. j. že medzi stranami nastal taký stav vzťahov, ktorý neznesie odklad. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je možné dovodiť, že navrhovateľ žiada o poskytnutie ochrany jeho práva z titulu porušovania zásady rovnakého zaobchádzania, vo vzťahu ku ktorému nároku uvádza, že vymáhanie plnenia povinnosti pre ukladanie ktorých chýba materiálny základ má diskriminačný (protiprávny) charakter a vo vzťahu k nariadeniu povinného očkovania skupiny osôb definovanej v Doplňku č. 4 a k prípadnému sankcionovaniu týchto osôb v prípade, ak sa odmietnu podrobiť povinnému očkovaniu, ide o diskriminačné konanie štátu.

7. V danej veci, aj v súlade s právnym názorom vysloveným v uznesení Kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR, ako aj Najvyššieho správneho súdu SR, je potrebné ustáliť, či jednotlivé navrhované zákazy a povinnosti, ktoré žiada navrhovateľ uložiť odporcovi, majú vôbec súkromnoprávny charakter, a či svojim charakterom neprípustne nepresahujú do úpravy takého právneho vzťahu, ktorý spadá už do oblasti verejného práva, t. z. že neodkladné opatrenie je možné nariadiť len vtedy, ak povinnosť, ktorá sa ním ukladá, môže mať vecný súvis s následnou žalobou vo veci samej, t.j. ide o takú žalobu, v ktorej by bolo možné domáhať sa ochrany práva na súde, na ktorej prejednanie je daná jeho právomoc (§ 131 CSP). Služobný pomer medzi profesionálnym vojakom v štátnej službe a štátom je upravený osobitným zákonom č. 281/2015 o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon č. 281/2015 Z. z.“).

8. V predmetnej veci sa navrhovateľ ako profesionálny vojak domáha proti ústrednému orgánu štátnej správy nariadenia neodkladného opatrenia. Vzťah vyplývajúci zo štátnej služby profesionálneho vojaka nemožno považovať pre jeho povahu za vec súkromnoprávnu, predovšetkým pracovnoprávnu. Služobný pomer navrhovateľa je charakterizovaný ako inštitút verejného práva. Tento vzťah nevzniká zmluvou, ale mocenským aktom služobného orgánu a po celú dobu jeho trvania sa výrazne odlišuje od pomeru pracovného, ktorý je naopak typickým súkromnoprávnym vzťahom, v ktorom majú účastníci tohto právneho vzťahu rovné postavenie. V predmetnej veci sa navrhovateľ celkom zrejme domáha nariadenia neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku, hoci jeho dôvodnosť nevyvodzuje zo vzťahu, ktorý by bol súkromnoprávny, pričom podľa ustanovenia § 3 Civilného sporového poriadku súdy prejednávajú a rozhodujú práve súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

9. Vo vzťahu k plneniu služobných povinností zák. č. 281/2015 Z. z. vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení, prísnejších než iné zákony. Dodržiavanie služobnej disciplíny podľa ustanovenia § 134 ods. 1 písm. a) zák. č. 281/2015 Z. z. je jednou zo základných povinností profesionálneho vojaka, prostredníctvom ktorej sa realizuje zásadne prvok jeho podriadenosti. Ide o povinnosť, ktorej sa profesionálny vojak nemôže žiadnym spôsobom zbaviť a pod služobnou disciplínou profesionálneho vojaka, sa okrem povinnosti dodržiavať Ústavu SR, ústavné zákony, právne záväzné akty Európskej únie, zákony, ostatné všeobecne záväzné právne predpisy a vojenskú prísahu rozumie aj povinnosť profesionálneho vojaka dodržiavať vojenské rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny veliteľov. Veliteľ je oprávnený vydávať podriadenému profesionálnemu vojakovi vojenské rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny na vykonávanie štátnej služby, alebo v súvislosti s jej výkonom v určenom rozsahu, pričom prostredníctvom týchto aktov veliteľa sa navonok prejavuje charakter služobného pomeru profesionálnych vojakov (podriadenosti profesionálnych vojakov ako subjektov služobného pomeru). Profesionálny vojak, ak sa domnieva, že nariadenie, príkaz, rozkaz a pokyn veliteľa je v rozpore s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, zákonmi atď. je primárne povinný na tento rozpor upozorniť veliteľa, a ak veliteľ aj napriek upozorneniu profesionálneho vojaka na splnení nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu trvá, je povinný profesionálny vojak po písomnom potvrdení veliteľa aj takéto nariadenie, príkaz, rozkaz, alebo pokyn veliteľa splniť, hoci sa profesionálny vojak domnieva, že je rozporný, napr. s Ústavou SR alebo zákonmi. Podľa ustanovenia § 132 ods. 5 zák. č. 281/2015 Z. z. je profesionálny vojak povinný odoprieť splnenie vojenského rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu veliteľa, ak by jeho splnením spáchal trestný čin alebo priestupok a túto skutočnosť oznámi bezodkladne najbližšie nadriadenému toho veliteľa, ktorý vojenský rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn vydal.

10. Vedúci hygienik ministerstva obrany ako osoba riadiaca a zodpovedajúca za Ministerstvo obrany SR (odporcu) na úseku verejného zdravotníctva podľa § 3 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z. má právomoc vydať na predchádzanie vzniku a šírenie prenosných ochorení opatrenie o osobitnom a mimoriadnom očkovaní, očkovaní pri úrazoch, poraneniach a nehojajúcich sa ranách, očkovanie pred cestou do zahraničia, alebo očkovaní osobných skupín obyvateľstva v zmysle § 12 ods. 2 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. Vedúci hygienik ministerstva obrany v rámci svojej právomoci takéto opatrenie vydal dňa 17.09.2021 a následne dňa 21.12.2021, ktorým nariadil vykonať očkovanie profesionálnych vojakov proti ochoreniu COVID - 19. Na realizáciu tohto opatrenia vydal náčelník Generálneho štábu SR nariadenie, ktoré v znení neskorších doplnkov ukladalo profesionálnym vojakom zadefinovaných v kategórii podrobiť sa tomuto očkovaniu. Predmetné nariadenie náčelníka generálneho štábu predstavovalo nariadenie veliteľa, ktorého sú profesionálni vojaci vrátane ostatných podriadených veliteľov, náčelníkov a riaditeľov (ktorým bolo toto nariadenie adresované) podľa § 132 ods. 1 zák. č. 281/2015 Z. z. povinní dodržiavať. Nedodržanie predmetného nariadenia náčelníka generálneho štábu sa profesionálny vojak dopustí porušenia povinnosti dodržiavať služobnú disciplínu podľa § 134 ods. 1 písm. a) zák. č. 281/2015 Z. z., ako aj porušenia povinnosti podrobiť sa očkovaniu podľa § 134 ods. 1 písm. p) bodu 2 zák. č. 281/2015 Z. z. Zákon č. 281/2015 Z. z. presne stanovuje, že disciplinárnym previnením je len to zavinené porušenie, alebo nespĺnenie základných povinností veliteľa, alebo profesionálneho vojaka, alebo zavinené porušenie zákazov, alebo obmedzení profesionálneho vojaka, ktoré nie je trestným činom, alebo priestupkom. V súlade s ustanovením § 137 ods. 1 zák. č. 281/2015 Z. z. profesionálny vojak podlieha disciplinárnej právomoci, ktorú voči nemu má veliteľ, pričom disciplinárne konanie je upravené v ustanovení § 141 a nasl. zák. č. 281/2015 Z. z., ktorým sa realizuje nadriadenosť veliteľa k profesionálnemu vojakovi na mocenskej úrovni (t. j. na úrovni orgánu verejnej moci), výsledkom ktorého môže byť uloženie disciplinárneho opatrenia, proti ktorému môže profesionálny vojak podať odvolanie, resp. proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu o odvolaní, správnu žalobu, ako osobitný prostriedok právnej ochrany proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy.

11. Žalobca sa namiesto vyššie uvedených a zákonom predpokladaných spôsobov ochrany jeho práv domáhal svojich práv formou vydania neodkladného opatrenia v civilnom sporovom konaní, čo súd považuje za neprípustné. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejme, že navrhovateľ žiada poskytnutie ochrany jeho práva z titulu porušovania zásady rovnakého zaobchádzania, vo vzťahu ktorému v nároku uvádza, že vymáhanie plnenia povinnosti pre ukladanie v ktorých chýba materiálny základ, má diskriminačný (protiprávny) a že vo vzťahu k nariadeniu povinného očkovania skupiny osôb definovanej v doplnku č. 4 a k prípadnému sankcionovaniu týchto osôb v prípade, ak sa odmietnu podrobiť povinnému očkovaniu, ide o diskriminačné konanie štátu. Poskytnutie súdnej ochrany nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia, t. j. uloženia zákazu vyžadovať podrobenie sa očkovaniu, zákazu vydania aktu prikazujúceho očkovanie, zákazu vyžadovať preukázanie sa dokladom o podrobení sa očkovaniu, povinnosti zdržať sa uloženia sankcie a uloženia zákazu diskriminácie z dôvodu nepodrobenia sa očkovaniu, nespadá pod oblasť právnych vzťahov, ktorým je možné poskytnúť ochranu neodkladným opatrením. Dodržiavať nariadenia veliteľa ako súčasť dodržiavania služobnej disciplíny a podrobiť sa povinnému očkovaniu nepredstavuje porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania.

12. Navrhovateľ nespochybňuje, že povinnosť podrobiť sa očkovaniu proti ochoreniu COVID - 19 vo všeobecnosti nie je protiprávna. Avšak muselo by ísť o očkovanie výlučne len takou vakcínou, ktorá je kompetentnými orgánmi schválená na jej trvalé použitie a nielen dočasné použitie tak, ako je tomu doposiaľ. Otázka posúdenia, či povinnosť podrobiť sa očkovaniu vakcínou schválenou len na dočasné použitie je vo vzťahu k všetkým rozhodným známym okolnostiam opodstatnená, a či ju možno spravodlivo vyžadovať podľa názoru súdu nemôže byť predmetom individuálneho civilnoprávneho sporového konania, ktorého výsledok je záväzný iba medzi stranami sporu, pretože zjavne presahuje súkromno-právny rámec súdneho prieskumu odvíjajúci sa od čl. 1 a § 3 CSP. Civilný súd nemôže vyhodnocovať správnosť a zákonnosť vojenského rozkazu, nariadenia, príkazu, či pokyny, pretože na to sú iné kompetentné orgány. Civilný súd nemôže zverenú právnu moc veliteľovi zužovať, odnímať, či inak do nej zasahovať. Súd považuje takýto zásah sám o sebe za neprípustný a presahujúci právomoc civilnoprávneho súdu, ktoré sú povolané rozhodovať len o súkromnoprávných sporoch a veciach. Pokiaľ by súd civilný zakázal veliteľovi profesionálneho vojaka vykonávať svoju disciplinárnu právomoc, zasiahol by do ich vzájomného vzťahu nadriadenosti a podriadenosti a de facto by tým contra legem odňal veliteľovi právomoc profesionálneho vojaka disciplinárne stíhať. Civilný súd nemá ani kompetenciu posudzovať správnosť procesu prijímania prijatých správnych aktov. Nie je oprávnený

skúmať vecnú správnosť správneho aktu. Disciplinárne konanie má byť tým konaním, v ktorom je priestor na vyhodnotenie, či možno od vojaka zákonne i spravodlivo žiadať, aby sa podrobil očkovaniu aj takou vakcínou, ktorej použitie sa vykonáva len na základe dočasnej licencie, nebrániť tomuto vojakovi požiadať aj o preskúmanie, či sa takýmto rozkazom neoprávnené nezasahuje do jeho základného práva na zdravie, a to Ústavným súdom SR. Vzhľadom na samotný charakter navrhovateľom požadovanej súdnej ochrany súd návrh ako nedôvodný zamietol.

13. O trovách konania súd rozhodol tak, že odporcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania, aj keď bol s prihliadnutím na zamietnutie návrhu úspešný, nakoľko z obsahu spisu súd nemal preukázaný vznik trov na jeho strane.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.